

обліку виробництва продукції технічних культур дасть можливість глибше вивчити залежність обсягів виробництва та витрат на виробництво від факторів зовнішнього і внутрішнього середовища.

ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: НОВИЙ ПОГЛЯД

Прохорова О.О., студентка ОКР «Магістр», спец. «Облік і аудит» *

*Науковий керівник – Канцедал Н.А., к.е.н., доцент

Другого грудня минулого року було офіційно опубліковано Податковий кодекс України (далі – ПКУ або Кодекс). В цілому, ПКУ вступає в силу з 1 січня 2011 року, однак його окремі положення набирають чинності пізніше.

Податковий кодекс суттєвим чином змінює чинні правила оподаткування в Україні. Зосередимо увагу на стислому огляді основних змін у сфері справляння податку на доходи фізичних осіб.

Розділ IV Податкового Кодексу, що стосується податку на доходи фізичних осіб, набирає чинності з 1 січня 2011 року (за винятком деяких положень, що вступають в силу пізніше).

Кодекс повертає прогресивну ставку податку. Ставка податку в розмірі 15% бази оподаткування застосовується до доходу, що не перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного податкового року (станом на сьогодні мінімальна заробітна плата становить 941 грн.). До доходу, що перевищує цей розмір, застосовується ставка в розмірі 17%. При цьому для окремих категорій працівників (шахтарі, працівники державних воєнізованих аварійно-рятувальних служб) збережено ставку на рівні 10%.

Платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отриманого від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги (далі – ПСП), що дорівнює 100 відсоткам розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (у розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року. Для окремих категорій населення передбачаються пільги у розмірі 150 та 200% ПСП.

Податкова соціальна пільга застосовується до нарахованого платнику податку місячного доходу у вигляді заробітної плати тільки за одним місцем його нарахування (виплати). Якщо платник податку порушує цю норму, такий платник податку втрачає право на отримання податкової соціальної пільги за всіма місцями отримання доходу починаючи з місяця, в якому мало місце таке порушення, та закінчуючи місяцем, в якому право на застосування податкової соціальної пільги відновлюється.

Щодо оподаткування нерезидентів, то, незважаючи на те, що в проекті Податкового кодексу передбачалися певні зміни в порядку визначення резидентського статусу, Кодекс не змінює чинні критерії визначення податкового резидента.

Доходи нерезидента підлягають оподаткуванню за ставками та в порядку, передбаченому для резидентів (тобто 15% та 17%, в залежності від суми доходу), крім оподаткування операцій з продажу нерухомості. З огляду на єдину ставку податку, що застосовуватиметься до доходів, незалежно від резидентського статусу, іноземцям не потрібно буде отримувати сертифікати резидентності.

Окрему увагу слід приділити оподаткуванню операцій з продажу майна (нерухомого та рухомого). Так, визначено залежність ставки від кількості операцій з продажу протягом року та наявності експертної оцінки об'єкту.

Ставки податку, що застосовуються до доходу (не прибутку) від продажу становитимуть:

- 0% застосовується до першого продажу нерухомого майна протягом року;

- 1% застосовується до першого доходу від продажу рухомого майна у вигляді легкового автомобіля, мотоцикла, моторолера;

- 5% застосовується до доходу від продажу більше ніж одного об'єкту нерухомого майна та при продажі рухомого майна, в тому числі при другому та кожному подальшому продажі легкового автомобіля, мотоцикла, моторолера;

- 15% або 17% застосовується до доходу з операцій з продажу (обміну) нерухомості, що здійснюється фізичними особами-нерезидентами.

Одним із нововведень є зменшення ставки податку для оподаткування доходу у вигляді дивідендів від емітентів – юридичних осіб України з 15% до 5%.

Податковий кодекс впроваджує оподаткування відсотків від депозитних та поточних рахунків. З 1 січня 2015 року передбачено оподаткування відсотків у розмірі 5%.

Замість існуючого терміну “податковий кредит” вводиться новий термін – “податкова знижка”. Перелік витрат фізичних осіб, на які може надаватися податкова знижка, доповнено витратами на переобладнання власного транспортного засобу паливною системою, що альтернативна паливній системі, яка функціонує на бензиновому паливі.

Актуальним є питання адміністрування податку з доходів фізичних осіб. Передбачено, що платник податків має право до 1 березня наступного за звітним року звернутися із запитом до податкового органу за роз'ясненням щодо заповнення податкової декларації. Фізичні особи зобов'язані подавати податкову декларацію з перерахуванням ставки податку у випадку, якщо така особа отримала дохід від кількох податкових агентів, що в сумі за будь-який календарний місяць перевищує десять мінімальних заробітних плат. Кодекс передбачає, що сплачувати податок потрібно до 1 серпня наступного за звітним року.

Таким чином, Податковий Кодекс, як закон України, який регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, запроваджує реформування податку на доходи фізичних осіб та виступає основним нормативним актом, що регулює його сплату.